

CHEOLOGIA
POLSKIE
T. IX
1964

Nie wypożycza się

INSTYTUT HISTORII KULTURY MATERIALNEJ
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

ARCHEOLOGIA POLSKI

TOM IX

Zeszyt 1

Mp
(2)

WROCLAW — WARSZAWA — KRAKÓW
ZAKŁAD NARODOWY IMIENIA OSSOLIŃSKICH
WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK

O S T A T N I E W Y D A W N I C T W A
INSTYTUTU HISTORII KULTURY MATERIALNEJ PAN

zł

- Maria Dembińska, *Konsumpcja żywnościowa w Polsce średniowiecznej*, Wrocław—Warszawa—Kraków 1963 Ossolineum, ss. 240 + ss. 36 ilustracji 48,—
- Tadeusz Dziekoński, *Metalurgia miedzi, ołowiu i srebra w Europie środkowej od XV do końca XVIII wieku*, Wrocław—Warszawa—Kraków 1963 Ossolineum, ss. 398 + 5 wklejek rycin 75,—
- Witold Hensel, *Archeologia o początkach miast słowiańskich*, Wrocław—Warszawa—Kraków 1963 Ossolineum, ss. 188 + 2 wklejki rycin 40,—
- Julian Bartyś, *Nizinna hodowla owiec w II poł. XVIII i I poł. XIX wieku na przykładzie dóbr Ordynacji Zamojskiej*, Wrocław—Warszawa—Kraków 1963 Ossolineum, ss. 202 36,—
- Józef Kostrzewski, *Zur Frage der Siedlungsstetigkeit in der Urgeschichte Polens. Von der Mitte des II. Jahrtausends v.u.Z. bis zum frühen Mittelalter* (w druku)
- Maria Czapkiewicz, Anatol Gupieniec, Anna Kmietowicz, Władysław Kubiak, *Skarb monet arabskich z Klukowicz, pow. Siemiatycze* (w druku)
- Janina Rosen-Przeworska, *Tradycje celtyckie w obrzędowości Protosłowian* (w druku)
- Witold Hensel, *Polska przed tysiącem lat*, II wydanie uzupełnione (w druku)
- Wawrzyniec Surowiecki, *Sledzenie początku narodów słowiańskich*, wznowienie fotooffsetowe artykułu z Roczników Tow. Królewskiego Warszawskiego Przyjaciół Nauk z r. 1824 (w druku)
- Zofia Kamieńska, *Manufaktura szklana w Urzeczcu. 1737—1846* (w druku)
- Adam Nahlik, *Tkaniny wełniane importowane i miejscowe Nowogrodu Wielkiego X—XV wieku* (w druku)
- Adam Szczypiorski, *Czwierć wieku Warszawy, 1806—1830* (w druku)
- Maria Różyczka-Glassowa, *Produkcja rolna wielkiej własności w Polsce w XVIII wieku* (w druku)
- Witold Hensel, *La Naissance de la Pologne* (w druku)

ARCHAEOLOGIA POLONA

- Vol. VI, Wrocław—Warszawa—Kraków 1964 Ossolineum, ss. 347 + 2 wklejki rycin . . . 65,—
Vol. VII (w druku)

ARCHEOLOGIA

- Tom XIII, 1962, Wrocław—Warszawa—Kraków 1963 Ossolineum, ss. 200 + 1 wklejka rycin 70,—
Tom XIV, 1963 (w druku)

ARCHEOLOGIA POLSKI

- Tom VIII, z. 1, Wrocław—Warszawa—Kraków 1963 Ossolineum, ss. 160 + 2 wklejki rycin 35,—
Tom VIII, z. 2, Wrocław—Warszawa—Kraków 1963 Ossolineum, ss. 236 + 4 wklejki rycin + 15 map (pod opaską) 55,—
Tom IX, z. 1, Wrocław—Warszawa—Kraków 1964 Ossolineum, ss. 216 + 2 wklejki rycin 47,—
Tom IX, z. 2 (w druku)

BIBLIOTHECA ANTIQUA

- Vol. 4, Ludwika Press, *Budownictwo egejskie* (w druku)

SPIS TREŚCI
Tomu IX Archeologii Polski

METODOLOGIA I METODY

		zesz.	str.
Łuka Leon Jan, Projekt „Bibliografii polskiej archeologii pradziejowej i wczesnośredniowiecznej za lata 1944—1964”	2		266—281
A Project of „The Polish Ancient and Medieval Bibliography for the Year 1944—1964”			281—282
Tabaczyński Stanisław, O aktualnych problemach warsztatu badawczego prahistoryka	2		223—259
Contribution à la discussion sur les problèmes actuels de la recherche préhistorique			260—265
Wierciński Andrzej, Zastosowania badań antropologicznych w dziedzinie etnogenezy	2		283—311
The Application of Anthropological Investigations in the Field of Ethnogenesis			311—313

STUDIA I MATERIAŁY

Bender Witold, Balke Barbara, Wyniki badań osady z okresu rzymskiego w Wólce Łasieckiej, pow. Łowicz, w 1961 roku	1		72—120
Résultats des fouilles entreprises dans le village de la période romaine à Wólka Łasiecka, district de Łowicz, en 1961			120—124
Bielenin Kazimierz, Dąbrowski Krzysztof, Stopiński Wojciech, Zagadnienie inwentaryzacji śladów starożytnego hutnictwa metodą elektryczno-oporową	1		125—143
Problem of Inventory of Ancient Metallurgy Vestiges by the Method of Electrical-Resistivity Sounding			144—147
Gąssowska Eligia, Wczesnośredniowieczne szachy z Sandomierza	1		148—168
Echecs du haut Moyen Age trouvés à Sandomierz			168—169
Godłowski Kazimierz, Z badań nad rozwojem osadnictwa kultury przeworskiej na Górnym Śląsku	2		400—427
Aus den Forschungen über die Entwicklung der Besiedlung der Przeworsk-Kultur in Oberschlesien			427—429
Klejn Lew S., O obecności elementów południowo-wschodnich w późnoneolitycznych kulturach Małopolski	2		371—397
On the Presence of a South-Eastern Element in the Late Neolithic Cultures of Little Poland			397—399

	zesz.	str.
Kozłowski Janusz Krzysztof, Zagadnienie związków między przemysłem orygniackim i szeleckim	2	314—324
Le problème des relations entre l'Aurignacien et le Szélétien		323—324
Kozłowski Stefan Karol, Uwagi o późnym paleolicie i mezolocie wschodniej części Kotliny Sandomierskiej	2	325—348
Remarques sur la paléolithique supérieur et le mésolithique de la partie orientale de la vallée de Sandomierz		349—350
Marczak Maria, Najstarszy mezolit Mazowska w świetle dotychczasowych odkryć we wsi Stawinoga, pow. Pułtusk	1	39— 44
Le plus ancien mésolithique de la Mazovie à la lumière des découvertes actuelles dans les villages Stawinoga, district de Pułtusk		44— 45
Schild Romuald, „Świderskie” stanowiska znad górnej Wołgi i środkowej Oki a cykl „mazowszański”	1	7— 26
Les stations „svidériennes” de la haute Volga et de la moyenne Oka et le cycle „mazovien”		26— 29
Szlachetko Krystyna, Trzeciakowski Jan, Wierciński Andrzej, Znaleźzisko czaszki ludzkiej z okresu atlantyckiego na terenie Grochowa II w Warszawie	1	46— 69
Trouvaille d'un crâne humain de la période Atlantique sur le terrain de Grochów II à Varsovie		69— 71
Szydłowski Jerzy, Ze studiów nad ciepłopalnym obrzędkiem pogrzebowym kultury przeworskiej	2	430—449
Ein Beitrag zu dem Brauch der Brandbestattung der Przeworsk-Kultur		449—451
Trzeciakowski Jan, Warunki geologiczne stanowisk mezolitycznych w dolinie Warty na odcinku pod Koninem	2	351—367
Les conditions géologiques des gisements mésolithiques dans la vallée de la Warta près de Konin		367—370
Więckowska Hanna, Problem mezolitu na Mazowszu	1	30— 37
Le problème du mésolithique en Mazovie		37— 38

DYSKUSJE I POLEMIKI

Gedl Marek, W sprawie rzekomego cmentarzyska z okresu wędrowek ludów w Bachórze	2	452—454
Jamka Rudolf, Zastosowanie metody izarytmicznej w badaniu śląskiego osadnictwa grodowego	2	455—457
Kozłowski Janusz K., Kulczycka Anna, W sprawie recenzji „Prac Archeologicznych”, t. 1: 1960	2	452
Leciejewicz Lech, Hilczerówna Zofia, Uwagi o wczesnośredniowiecznym osadnictwie na stan. 6 w Biskupinie w pow. żnińskim	1	172—184
Marciniak Józef, Jeszcze w sprawie cmentarzyska z okresu wędrowek ludów w Bachórze	2	454—455
Szafrański Zoja i Włodzimierz, Jeszcze w sprawie wczesnośredniowiecznego osiedla na stanowisku 6 w Biskupinie	1	184—193
Trzeciakowski Jan, Franki Suchodolskie — cmentarzysko okresu współczesnego, a nie znaleźzisko paleoantropologiczne	1	170—172

RECENZJE I OMÓWIENIA

zesz. str.

Aitken M. J., <i>Physics and Archaeology</i> (Krzysztof Dąbrowski)	1	205—207
Eggers Hans Jürgen, <i>Bedeutung Rügens in der älteren Bronzezeit</i> (Kazimierz Siuchniński)	1	202—205
Gedl M., <i>Uwagi o gospodarce i strukturze społecznej ludności kultury łużyckiej w południowej Polsce</i> (Bogusław Gediga)	1	195—202
Gedl M., <i>Kultura łużycka na Górnym Śląsku</i> (Andrzej Gałuszka)	2	458—464
Jamka R., <i>Osadnictwo grodowe na Śląsku w świetle metody izarytmicznej</i> (Andrzej Nadolski)	2	464—470
Zieliński A., <i>Profil osadów dyluwialnych z Siemoni</i> (Jan Trzeciakowski)	1	194—195

KRONIKA

Sprawozdanie z obrad VII Archeologicznej Konferencji Sprawozdawczej w Łodzi (Andrzej Niewęglowski, Jadwiga Rauhutowa)	1	208—212
Sesja Archeologiczna w Sandomierzu (Eligia Gąssowska)	1	212—214
Ogólnopolska Sesja Archeologiczna w Częstochowie poświęcona pracom Górnego Śląska (Włodzimierz Błaszczyk)	1	214—216

KOMUNIKATY

Międzynarodowy Kongres Archeologii Słowiańskiej, Warszawa 14—18 IX 1965	2	471—472
---	---	---------

ARCHEOLOGIA POLSKI

INSTYTUT HISTORII KULTURY MATERIALNEJ
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

Nie wypożycza się

ARCHEOLOGIA POLSKI

TOM IX

Zeszyt 1

P 319

WROCLAW — WARSZAWA — KRAKÓW
ZAKŁAD NARODOWY IMIENIA OSSOLIŃSKICH
WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK

1964

Redaktor Serii
ZDZISŁAW RAJEWSKI

Sekretarze Redakcji
ZBIGNIEW BUKOWSKI
JERZY GAŚSOWSKI

Rada Redakcyjna
ALEKSANDER GIEYSZTOR, WITOLD HENSEL,
KONRAD JAŻDŻEWSKI, ZDZISŁAW KEPIŃSKI,
KAZIMIERZ MAJEWSKI, ZOFIA PODKOWIŃSKA

Adres Redakcji
Instytut Historii Kultury Materialnej PAN
Warszawa, Nowy Świat 72
tel. 6-52-31, wewn. 153

Redaktor Zofia Kozłowska
Redaktor techniczny Marian Łukaniec

Wszelkie prawa zastrzeżone

Printed in Poland

Zakład Narodowy im. Ossolińskich — Wydawnictwo. Wrocław 1964.
Wydanie I. Nakład 500+140 egz. Objętość ark. wyd. 18,95, ark.
druk. 13,50 + 2 wkł. + 7 planów pod opaską, ark. form. A1 21,94.
Papier ilustr. kl. V, 70 g, 70×100(16), z fabryki w Dąbrowicy. Oddano
do składowania 15 XI 1963 r., podpisano do druku 13. VI. 1964 r., druk
ukończono w czerwcu 1964 roku. Zakłady Kartograficzne, Wrocław,
ul. Kościuszki 29. Zam. nr 1343 (W-2). Cena zł 47.—

SPIS TREŚCI

STUDIA I MATERIAŁY

Romuald Schild, „Świderskie” stanowiska znad górnej Wołgi i środkowej Oki a cykl „mazowszański”	7
Les stations „svidériennes” de la haute Volga et de la moyenne Oka et le cycle „mazovien”	26
Hanna Więckowska, Problem mezolitu na Mazowszu	30
Le problème du mésolithique en Mazovie	37
Maria Marczak, Najstarszy mezolit Mazowsza w świetle dotychczasowych odkryć we wsi Stawinoga, pow. Pułtusk	39
Le plus ancien mésolithique de la Mazovie à la lumière des découvertes actuelles dans les villages Stawinoga, district de Pułtusk	44
Krystyna Szlachetko, Jan Trzeciakowski, Andrzej Wierciński, Znaleźisko czaszki ludzkiej z okresu atlantyckiego na terenie Grochowa II w Warszawie	46
Trouvaille d'un crâne humain de la période Atlantique sur le terrain de Grochów II à Varsovie	69
Witold Bender, Barbara Balke, Wyniki badań osady z okresu rzymskiego w Wólce Łasieckiej, pow. Łowicz, w 1961 roku	72
Résultats des fouilles entreprises dans le village de la période romaine à Wólka Łasiecka, district de Łowicz, en 1961	120
Kazimierz Bielenin, Krzysztof Dąbrowski, Wojciech Stopiński, Zagadnienie inwentaryzacji śladów starożytnego hutnictwa metodą elektrycznooporową	125
Problem of Inventory of Ancient Metallurgy Vestiges by the Method of Electrical-Resistivity Sounding	144
Eligia Gąssowska, Wczesnośredniowieczne szachy z Sandomierza	148
Echecs du haut Moyen Âge trouvés à Sandomierz	168

DYSKUSJE I POLEMIKI

Jan Trzeciakowski, Franki Suchodolskie – cmentarzysko okresu wspólnego, a nie znaleźisko paleoantropologiczne	170
Lech Leciejewicz, Zofia Hilczerówna, Uwagi o wczesnośredniowiecznym osadnictwie na stan. 6 w Biskupinie w pow. żnińskim	172
Zoja i Włodzimierz Szafrąnczy, Jeszcze w sprawie wczesnośredniowiecznego osiedla na stanowisku 6 w Biskupinie	184

RECENZJE I OMÓWIENIA

A. Zieliński, Profil osadów dyluwialnych z Siemoni (Jan Trzeciakowski)	194
M. Gedl, Uwagi o gospodarce i strukturze społecznej ludności kultury łużyckiej w południowej Polsce (Bogusław Gediga)	195
Hans Jürgen Eggers, Die Bedeutung Rügens in der älteren Bronzezeit (Kazimierz Siuchniński)	202
M. J. Aitken, Physics and Archaeology (Krzysztof Dąbrowski)	205

KRONIKA

Sprawozdanie z obrad VII Archeologicznej Konferencji Sprawozdawczej w Łodzi (Andrzej Niewęglowski, Jadwiga Rauhutowa)	208
Sesja Archeologiczna w Sandomierzu (Eligia Gąssowska)	212
Ogólnopolska Sesja Archeologiczna w Częstochowie poświęcona pradziejom Górnego Śląska (Włodzimierz Błaszczak)	214

E R R A T A

Strona	Wiersz		Jest	Powinno być
	od góry	od dołu		
18	—	8	о чарозерском	в чарозерском
46	—	11	Ortodontyczna Katedra	Katedra
116	12	—	cienkich ściankach (tabl. IV 2). Silnie skorodowany. Średn. 2 cm, grub. ścianki 0,1 cm,	1. Część siekierki (tabl. IV 1) żelaznej, silnie skorodowana. Szer. 2,7—5 cm;
164	—	6	Encyklopaedia	Encyclopaedia
170	11	—	acheologii Opr. K. Bielenin	archeologii Opr. W. Stopiński
			Podpis pod ryc. 5a (wkładką pod opaską)	
			Podpis pod ryc. 7 (wkładką pod opaską)	Noma Słupia
			Podpis pod ryc. 7 (wkładką pod opaską)	Opr. W. Stopiński
				Opr. K. Bielenin

PRACE ZAKŁADU ARCHEOLOGII ANTYCZNEJ IHKM PAN (wyd. techniką offsetową)
Zeszyt 21, Stanisława K o l k ó w n a, *Materiały do bibliografii archeologii śródziemno-
morskiej w Polsce za lata 1951—1960*, cz. III (w druku)

INVENTARIA ARCHAEOLOGICA, POLOGNE

Fasc. IX, Łódź—Warszawa 1963 PWN, planches 47—54 (10 feuilles)	24,25
Fasc. X, Łódź—Warszawa 1963 PWN, planches 55—57 (11 feuilles)	24,25
Fasc. XI, Łódź—Warszawa 1963 PWN, planches 58—63 (10 feuilles)	24,25
Fasc. XII (w druku)	
Fasc. XIII (w druku)	

POLSKIE BADANIA ARCHEOLOGICZNE

Tom IX, Krystyna J ó z e f o w i c z ó w n a, <i>Z badań nad architekturą przedromańską i romańską w Poznaniu</i> , Wrocław—Warszawa—Kraków 1963 Ossolineum, ss. 261 + 9 tablic (pod opaską)	105,—
Tom X, Anatol G u p i e n i e c, Teresa i Ryszard K i e r s n o w s c y, <i>Wczesnośrednio-wieczne skarby srebrne z Polski środkowej, Mazowsza i Podlasia</i> (Polskie Skarby Wczesnośredniowieczne. Inwentarze, t. 3) (w druku)	
Tom XI, Ryszard K i e r s n o w s k i, <i>Wczesnośredniowieczne skarby srebrne z Polabia</i> (w druku)	

SPRAWOZDANIA ARCHEOLOGICZNE

Tom XV, Wrocław—Warszawa—Kraków 1963 Ossolineum, ss. 376 + 10 wklejek rycin	80,—
Tom XVI (w druku)	

KWARTALNIK HISTORII KULTURY MATERIALNEJ

Rok XI, 1—4 (1963), Warszawa 1963 PWN, ss. 722 + 18 wklejek rycin (w tym do nr 3/4 dołączony zeszyt dodatkowy <i>Bibliografia zawartości tomów I—X</i>)	140,—
Rok XII, 1964 (w druku)	

STUDIA I MATERIAŁY Z HISTORII KULTURY MATERIALNEJ

Tom XII, <i>Studia z dziejów rzemiosła i przemysłu</i> , t. 2, Wrocław—Warszawa—Kraków 1963 Ossolineum, ss. 184 + 12 wklejek rycin	35,—
Tom XIII, <i>Studia z dziejów górnictwa i hutnictwa</i> , t. 6, Wrocław—Warszawa—Kraków 1963 Ossolineum, ss. 286 + 6 wklejek tablic	46,—
Tom XV, <i>Studia z dziejów górnictwa i hutnictwa</i> , t. 8, Wrocław—Warszawa—Kraków 1963 Ossolineum, ss. 425 + 1 mapa (pod opaską)	72,—
Tom XVI, <i>Studia z dziejów gospodarstwa wiejskiego</i> , t. 6, z. 1, Warszawa 1963 PWN, ss. 96	20,—
z. 2, Warszawa 1963 PWN, ss. 140	33,—
z. 3, Warszawa 1963 PWN, ss. 112	30,—
Tom XVII, <i>Studia z dziejów rzemiosła i przemysłu</i> , t. 3, Wrocław—Warszawa—Kraków 1963 Ossolineum, ss. 172 + nlb. ss. 20 rycin	32,—
Tom XVIII, <i>Studia z dziejów osadnictwa</i> , t. 1, Warszawa 1963 PWN, ss. 108	28,—
Tom XIX, <i>Studia z dziejów gospodarstwa wiejskiego</i> , t. 7 (w druku)	
Tom XX, <i>Studia z dziejów rzemiosła i przemysłu</i> , t. 4 (w druku)	
Tom XXI, <i>Studia z dziejów osadnictwa</i> , t. 2 (w druku)	
Tom XXII, <i>Studia z dziejów górnictwa i hutnictwa</i> , t. 9 (w druku)	

ZRÓDŁA DO HISTORII KULTURY MATERIALNEJ

Zygmunt Ś w i e c h o w s k i, <i>Budownictwo romańskie w Polsce. Katalog zabytków</i> , Wrocław—Warszawa—Kraków 1963 Ossolineum, ss. 429 + ss. nlb. z 919 ilustracjami + mapa (pod opaską)	135,—
---	-------

32.530

Cena zł 47.—

- zł
- Instrukcje gospodarcze dla dóbr magnackich i szlacheckich z XVIII—XIX wieku, t. II*
wydali: Bohdan Baranowski, Julian Bartyś, Tadeusz Sobczak,
Wrocław—Warszawa—Kraków 1963 Ossolineum, ss. XLVI + 500 90,—
- Janusz Bogdanowski, Marian Kornecki, *Katalog zabytków budownictwa
przemysłowego w Polsce, Pow. Myślenice — woj. krakowskie, t. 3, z. 2, Wrocław—
Warszawa—Kraków 1963 Ossolineum, ss. 136 + 3 wklejki ilustracji 28,—*
- Tadeusz Sobczak, *Zwierzęta gospodarskie w Księstwie Warszawskim i w Królestwie
Polskim w XIX w. (w druku)*

ETNOGRAFIA POLSKA

Tom VII, Wrocław—Warszawa—Kraków 1963 Ossolineum, ss. 582 + 2 mapy 100,—
Tom VIII (w druku)

BIBLIOTEKA ETNOGRAFII POLSKIEJ

- Nr 7, Krzysztof Kwaśniewski, *Paleniska i piece w polskim budownictwie ludo-
wym, Wrocław—Warszawa—Kraków 1963 Ossolineum, ss. 191 33,—*
- Nr 8, *Studia i materiały do kultury wsi śląskiej w XIX i XX stuleciu, t. I, Stare i Nowe
Siołkowice, cz. I, Wrocław—Warszawa—Kraków 1963 Ossolineum, ss. 534 + 4 wklej-
ki tablic + 1 mapa (pod opaską) 100,—*
- Nr 9, *Kurpie — Puszcza Zielona, praca zbiorowa pod red. Anny Kutrzeby-Poj-
narowej, t. II (w druku)*
- Nr 10, *La Pologne au VII-e Congrès International des Sciences Anthropologiques et
Ethnologiques. Essais tirés des recherches contemporaines de l'ethnographie polo-
naise (w druku)*

POLSKI ATLAS ETNOGRAFICZNY

- Zeszyt I (w druku)
Zeszyt II (w druku)

PRACE DZIAŁU ETNOGRAFII IHKM PAN (wyd. techniką offsetową)

- Zeszyt 6, Janina Nizińska, *Materiały Komisji do badań kultury ludowej w Karpa-
tach. Budownictwo we wsi Ciche, pow. Nowy Targ (w druku)*
- Zeszyt 7, Laslo Földes, Gyorgyi Erzebet, Vlasta Domacinovic, Milovan
Gavazzi, *Bibliografia historii kultury ludowej w Karpatach, cz. II: Materiały
do bibliografii węgierskiej, cz. III: Materiały do bibliografii jugosłowiańskiej
(w druku)*

ARCHEOLOGIA POLSKI, t. I, wydano w r. 1957

R-17 **17** GZYTELNA
BIBLIOTEKA

I
H
K
M

~~1781~~ **7319**

Nie wyłożono się